

Tétel (Auslander). Legyen A egy véges dimenziós K -algebra, amelyre $J(A)^n = 0$. Ekkor van olyan B algebra és $e \in B$ idempotens, hogy $A \cong eBe \leq B$, és $\text{gldim } B \leq n$.

Bizonyítás. Legyen n a legkisebb olyan kitevő, amelyre $AJ(A)^n = 0$, és $M = \bigoplus_{i=1}^n A/J(A)^i$. Jelölje $\text{add } M$ az M direkt összeadandóinak véges direkt összegeiből álló kategóriát. Belátjuk, hogy $\text{End}(M_A)$ megfelel B -nek, ha az endomorfizmusokat balról írjuk. Legyen $e \in \text{End}(M)$ az A_A -ra (az M utolsó direkt komponensére) való vetítés. Ekkor e idempotens, és $eBe \cong \text{End}(A_A) \cong A$. Még azt kell bebizonyítanunk, hogy $\text{gldim } B \leq n$. Ehhez szükségünk lesz a következő lemmára.

Lemma 1. Tegyük fel, hogy $X \in \text{mod-}A$, és $XJ(A)^m = 0$. Ekkor létezik olyan

$$0 \rightarrow M_m \rightarrow M_{n-1} \rightarrow \cdots \rightarrow M_1 \rightarrow X \rightarrow 0$$

egzakt sorozat, hogy $M_i \in \text{add } M$ minden i -re, továbbá tetszőleges $Y \in \text{add } M$ modulusra $\text{Hom}(Y, -)$ ezt a sorozatot egzaktba viszi.

Az 1. Lemma bizonyítása: Az állítást n -re vonatkozó indukcióval bizonyítjuk. $n = 1$ esetén A féligegyszerű, ezért minden A -modulus projektív, és $\text{add } M = \text{mod-}A$. Így $0 \rightarrow X \rightarrow X \rightarrow 0$ megfelel.

Most tegyük fel, hogy n -re igaz az állítás, és $J(A)^{n+1} = 0$, de $J(A)^n \neq 0$.

1. eset: Legyen $m \leq n$. Ekkor X modulus $\bar{A} = A/J(A)^n$ fölött is, tehát alkalmazhatjuk rá az indukciós feltevést. Legyen $N = \bigoplus_{i=1}^n \bar{A}/J(\bar{A})^i \cong \bigoplus_{i=1}^n A/J(A)^i$. Ekkor $M = N \oplus A_A$. Az indukciós feltevés szerint X -nek van olyan m hosszú feloldása, amelyben az M_i tagok $\text{add } N$ -beliek, és így $\text{add } M$ -beliek is. Továbbá minden $Y \in \text{add } M$ felírható $Z \oplus P$ alakban, ahol $Z \in \text{add } N$, és P projektív. Ezért $\text{Hom}(Y, -)$ a feloldást egzaktba viszi, ugyanis az eredmény két egzakt sorozat direkt összege: a $\text{Hom}(Z, -)$ -vel kapott sorozat az indukciós feltevés, a $\text{Hom}(P, -)$ -vel kapott a P projektivitása miatt egzakt.

2. eset: Tegyük fel, hogy X -et $J(A)$ -nak csak a lehető legnagyobb kitevős hatványa annullálja, tehát $m = n + 1$, és $XJ(A)^n \neq 0$. Legyen $X' = \{x \in X \mid xJ(A)^n = 0\}$. Tekintsük a

$$0 \rightarrow X' \rightarrow X \rightarrow X/X' \rightarrow 0$$

egzakt sorozatot. Az X feloldásához keresünk olyan első tagot, amelynek a magja már az első esetben tartozik. Mivel $X'J(A)^n = 0$, X' -nek van az 1. eset szerinti feloldása, és így van olyan

$$M_1 \xrightarrow{f} X' \rightarrow 0$$

egzakt sorozat, amelyben $M_1 \in \text{add } N$, és minden $Y \in \text{add } M$ -re

$$\text{Hom}(Y, M_1) \rightarrow \text{Hom}(Y, X') \rightarrow 0 \tag{1}$$

egzakt. Másrészt ha P az X/X' projektív fedője, akkor a $P \xrightarrow{h} X/X'$ leképezés átvezethető X -en egy $P \xrightarrow{g} X$ leképezéssel:

$$\begin{array}{ccccc}
& & P & & \\
& & \downarrow h & & \\
& g \swarrow & & \searrow & \\
X & \longrightarrow & X/X' & \longrightarrow & 0
\end{array}$$

amelyre a projektív fedés miatt $X'g^{-1} = \text{Ker } h \leq PJ(A)$, továbbá h szürjektivitása miatt $X' + \text{Im } g = X$. Tekintsük most a

$$0 \rightarrow K \rightarrow M_1 \oplus P \xrightarrow{f \oplus g} X \rightarrow 0$$

egzakt sorozatot, ahol $K = \text{Ker } f \oplus g$ ($f \oplus g$ szürjektív, mert $X' + \text{Im } g = X$). Az $M_1 \oplus P$ megfelel az X feloldása első tagjának, mert $M_1, P \in \text{add } M$. Továbbá tetszőleges $Y \in \text{add } N$ -re $\text{Hom}(Y, M_1 \oplus P) \rightarrow \text{Hom}(Y, X)$ szürjektív, ugyanis $\varphi \in \text{Hom}(Y, X)$ -re $YJ(A)^n = 0$ miatt $(\text{Im } \varphi)J(A)^n = 0$, így $\varphi \in \text{Hom}(Y, X')$, tehát (1) miatt φ átvezethető M_1 -en, és emiatt $M_1 \oplus P$ -n is. Mivel $\text{Hom}(M, -)$ nyilván balegzakt, azt kaptuk, hogy

$$0 \rightarrow \text{Hom}(Y, K) \rightarrow \text{Hom}(Y, M_1 \oplus P) \rightarrow \text{Hom}(Y, X) \rightarrow 0$$

egzakt $Y \in \text{add } N$ -re, ha pedig Y projektív akkor mindenképpen egzakt sorozatot kapunk, tehát a korábbihoz hasonlóan minden $Y \in \text{add } M$ -re is teljesül ez a feltétel.

Még azt látjuk be, hogy $KJ(A)^n = 0$. Ha $(m, p) \in K$, akkor $mf + pg = 0$, ahol $mf \in X'$, így $p \in X'g^{-1} \leq PJ(A)$, következésképpen $pJ(A)^n \leq PJ(A)^{n+1} = 0$, és $M_1 \in \text{add } N$ miatt $mJ(A)^n = 0$, tehát $(m, p)J(A)^n = 0$. Így K -ra alkalmazhatjuk az első esetet, és ezzel X -nek $n + 1$ hosszúságú, az állítás feltételeinek megfelelő feloldását kapjuk. \square

Lemma 2. *Legyen $M = \bigoplus M_i$ egy véges dimenziós jobb A -modulus és legyen $B = \text{End}(M)$ (az endomorfizmusokat balról írva). Ekkor az $F = \text{Hom}(M, -)$ funktor $\text{add } M = \text{add } M \cap \text{mod-}A$ -t a B fölötti véges dimenziós jobb projektív modulusok kategóriájába képezi úgy, hogy minden véges dimenziós projektív modulus előáll képként izomorfia erejéig, és a funktor teljes, azaz $\text{Hom}(F(X), F(Y)) = F(\text{Hom}(X, Y))$.*

A 2. Lemma bizonyítása: Legyen $M = \bigoplus_{i=1}^n M_i$ az M direkt felbonthatatlan komponensekre bontása, és legyen $e_i \in B$ az M_i -re való vetítés. Ekkor $\text{Hom}(M, X)$ jobb B -modulus minden $X \in \text{mod-}A$ -ra, mert M $B - A$ -bimodulus. Továbbá $B_B = \bigoplus e_i B$ direkt felbonthatatlan komponensekre bontás, tehát $e_i B$ az összes véges dimenziós direkt felbonthatatlan projektív modulus B fölött, és így minden véges dimenziós projektív ilyenek direkt összege. Ebből következik, hogy ezek izomorfia erejéig előállnak $F(N)$ alakban, ahol $N \in \text{add } M$. A teljességhez elég belátni, hogy minden i, j -re $\text{Hom}(F(M_i), F(M_j)) = F(\text{Hom}(M_i, M_j))$, vagyis ha $\alpha : F(M_i) \rightarrow F(M_j)$, akkor van olyan $f : M_i \rightarrow M_j$, amelyre $\alpha = F(f)$. Azonosíthatjuk $\text{Hom}(M_i, M_j)$ -t $e_j B e_i$ -vel, és $F(M_i) = \text{Hom}(M, M_i)$ -t $e_i B$ -vel. Ekkor az F funktor egy tetszőleges $b \in e_j B e_i$ elemnek a b -vel való balszorozást mint $e_i B$ -ből $e_j B$ -be menő B -homomorfizmust felelteti meg, és tetszőleges $\alpha : e_i B \rightarrow e_j B$ -nek ősképe $\alpha(e_i)$, ugyanis $\alpha(e_i) \in e_j B$ miatt $\alpha(e_i) = e_j \alpha(e_i) = e_j \alpha(e_i^2) = e_j \alpha(e_i) e_i \in e_j B e_i$, továbbá minden $b \in e_i B$ -re $\alpha(e_i) b = \alpha(e_i b) = \alpha(b)$. \square

A tétel bizonyításának folytatása: Elég végesen generált B -modulusokra belátni, hogy a projektív dimenziójuk $\leq n$. Legyen $L \in \text{mod-}B$, és L egy minimális (azaz projektív fedőkkel történő) projektív feloldásának eleje

$$\cdots \rightarrow P_1 \xrightarrow{\alpha} P_0 \rightarrow L \rightarrow 0.$$

A 2. Lemma miatt van olyan $N_1, N_0 \in \text{add } M$ és $f : N_1 \rightarrow N_0$, amelyre a $\text{Hom}(M, -)$ -t alkalmazva a $P_1 \xrightarrow{\alpha} P_0$ leképezést kapjuk. Így a

$$0 \rightarrow \text{Ker } f \rightarrow N_1 \rightarrow N_0$$

sorozatból a

$$0 \rightarrow \text{Hom}(M, \text{Ker } f) \rightarrow P_1 \rightarrow P_0 \rightarrow L \rightarrow 0$$

sorozat származik.

Most belátjuk, hogy $(\text{Ker } f)J(A)^{n-1} = 0$. Ha ugyanis $(\text{Ker } f)J(A)^{n-1} \neq 0$, akkor $\text{Ker } f$ -nek N_1 valamelyik felbonthatatlan komponensére vett vetületét sem annullálja $J(A)^{n-1}$. De akkor ez a komponens egy projektív P modulus, és a

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \longrightarrow & \text{Ker } f & \xrightarrow{\kappa} & N_1 & \xrightarrow{f} & N_0 \\ & & & & \downarrow \pi & & \\ & & & & P & & \end{array}$$

diagramban $\text{Im } \kappa\pi \not\subseteq PJ(A)$. Mivel P lokális, ebből $\text{Im } \kappa\pi = P$ következik. De minden projektívra való szürjektió felhasadó, így van olyan $\iota : P \rightarrow \text{Ker } f$, hogy $\iota\kappa\pi = \text{id}_P$. Most alkalmazzuk a diagramra az $F = \text{Hom}(M, -)$ funktort:

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \longrightarrow & F(\text{Ker } f) & \xrightarrow{F(\kappa)} & P_1 & \xrightarrow{\alpha} & P_0 \\ & & \swarrow F(\iota) & & \downarrow F(\pi) & & \\ & & & & F(P) & & \end{array}$$

ahol $F(\iota)F(\kappa)F(\pi) = \text{id}_{F(P)}$, így $F(\kappa)F(\pi)$ szürjektív, tehát $\text{Im } F(\kappa) + \text{Ker } F(\pi) = P_1$. Viszont $\text{Im } F(\kappa) = \text{Ker }(\alpha) \ll P_1$ a projektív feloldás minimalitása miatt, tehát $\text{Ker } F(\pi) = P_1$, és ebből $F(\pi) = 0$ következik, ami $F(\pi)$ szürjektivitása miatt azt adja, hogy $F(P) = 0$, és ez nyilvánvaló ellentmondás, hiszen P direkt összeadandója M -nek.

Tehát az 1. Lemma miatt van $\text{Ker } f$ -nek $n - 1$ tagú $\text{add } M$ -feloldása, amelyen $\text{Hom}(M, -)$ egzakt, és így L -nek egy $1 + (n - 1) = n$ hosszú projektív feloldását kapjuk. \square